

Waarom geen dubbelspellingen?

1 januari 1996

Auteur: [Anneke Neijt](#)

Volume: [27](#)

Nummer: [4](#)

Pagina's: 208-209

Documenten

- [moer_jrg27_031.pdf](#)

forum gelaten en dan onze voorkeur aan een van beide spellingen gegeven door deze voorop te plaats en hierbij hebben we ons uitsluitend door reeds bes taande spellinggewoonten laten anneke neijt leiden woordenlijst 1954 p xlvi de maatregel was als o vergangsmaatregel bedoeld waarom geen wanneer de een vorm duidelijk mee r gebruikt zou worden dan de andere dan zou die als dubbelspellingen enig e in de herziene woordenlijst moeten worden opgenomen bij een volgende bewerking van de woordenlijst kan met dan gebleken voorkeur rekening worden gehouden in dit naar wordt naar alle waarschijnlijkheid het is er niet van gekomen want al snel na de nieuwe spelling van kracht de invoering 1954 werd de voorkeur spelling voor de school is bepaald op 1 augustus 1996 dat ven aan ministeries en onderwijssruimte is snel want de inhoud van de spellingsveranderingen in de spelwijzigingen is dan nog geen jaar bekend in lijng zoals de comrnissie van haeringen beoogd de december 1995 verscheen de woordenlijst met had was er daarna niet meer de uiteindelijke formulering van de nieuwe na veertig jaar worden dubbelvormen weer regels en overgangstermijn van minstens afgeschikt want zo lezen we in het voorlichtingsblad voor het onderwijs had me er voor de tingsblad uitleg dubbelspelling bes taat in geen handgelegen enkeland en land p 8 het Nederlanders zou vooruitlopen op de afronding van de rege dus als enige taal een dubbel spelling hebben ringsbesluiten heeft de overheid enkel e ma a n h o e zit dat dan met het engelse en ameri den gelede naan scholen de benodigde informatie hono ur honor industrialized industrialised matie ges tuurd twee nieuwe woordenlijsten toegegeven engeland en amerika zijn ver en exemplaren van uitleg het officieel en publichi l l e n d e l a n d e n k i j k e n w e e c h t e r e v e n n a r k a t i e e n v o o r l i c h t i n g s b l a d v a n h e t m i n i s t e r i e a n d e r e d e l e n v a n d e w e r l d d a n z i e n w e d a t v a n o n d e r w i j s c u l t u u r e n w e t e n s c h a p p e n i n d u b b e l s p e l l i n g d a a r o o k v o o r k o m t b i n n e n e e n s p e c i a l o p d e s p e l l i n g g e r i c h t n u m m e r e e n l a n d j a p a n h e e f t e e n l a n g e t r a d i t i e v a n v a n d i t b l a d w o r d e n d e b e l a n g r i j k s t e w i j z i g i n g l e t t e r g r e e p s c h r i f t n a a s t w o o r d s c h r i f t c h i n a g e n u i t e e n g e z e t d i e w i j z i g i n g e n z i j n n i e t h e e f t v e r e n v o u d i g d e k a r a k t e r s i n g e v o e r d n a a s t d r a s t i s c h m a a r b e t r e f f e n w e l e e n g r o o t a a n d e k l a s s i e k e k a r a k t e r s z u i d a f r i k a k e n t w i s t a l w o o r d e n d e

rege ls voor deel en kop se lvorme v an h e t type chin ees naa s t sjinees e n p el-
tekens zijn aangesch e rpt zeeee nd wordt duitsland zwit se rla nd e n oo s t e nrijk
hebb e n zee eend d e regels voor tu ssenle tte rs in samen z eer kort ge leden
dubb elvormen ingevo e rd st ellingen zijn g ewijzigd hondehok wordt h o n zoals
delphin del in voor dolfijn de nh o k en geb oo rtence r wordt geb oo rt eeer e n d e
dubb elsp elling kan dus ni e t a fg esc haft veel dubb e lvorm e n zijn gesc hrapt d
e ni e uwe zijn om aan sluiting te vinden bij andere talen woordenlij s t geeft
alleen de s pell ing di e vo or d a t zou ook we l ee n dubie uze red e n zijn he en d
e vo orke ur svorm he ett e d e to ege l a t e n want aa nsluiting bij andere t al e n
zo u ee n vorme n zijn weg g elate n zo verdwijnt elk a anwijs b aa r voordeel
moeten bi eden en dat twee d e woord in d e reeks ac ti e akti e des a vo o rd ee l
wordt ni et ge noemd d e werkelijke dessa k walifice re n qu a lificere n se kse
sexe wi e re d e n voo r a fsch affing st a at niet in de nieuwe gewe nd i s d e voo
rk e ur sp elling t e ge bruiken woo rd e nlij s t di e nog wij s t op b e zwaren in d e
z al d e la a t s te wijziging ni e t merke n al zal uit geverswere ld waar d e to en
emende invloed menig ee n zi ch e r nie t va n b e wus t zijn d a t van d e informa
tiete chnologie de beho e fte aan bijvoorbe eld des a de voorke ursvorm wa s ee
nduidigheid st e rk heeft do e n toeneme n dubb e lvorm e n zijn in 1954 ingevoerd
door woordenlij s t 1 995 p 7 d e introdu cti e van d e commissie va n h ae ringen
die zi ch da a rbij c omputer s h ee ft het schriftelijke taalverkeer h eeft laten le
iden door het gebruik in een ingrijp end beinvlo e d maar de noodzaak voor aanta l
g evalle n he bben we dubbelvormen toe minder spellingvariatie volgt er niet uit
com 2o8 moer 1996 4 put ers kunnen h eel goed me t twee s pellingen tot afschaff-
ing van dubbelspellingen talloze overweg zoals het g e bruik van de s pe ll ing
oude paren zijn behouden eekhoorn eekhoren control e voor engelse en amerikaan
s e teks t e n kieviet kievit transitoir transitoor waspoeder was laat zien de ge-
bruiker st elt de tekstverwerker poeier nieuwe zijn toegevoegd choqueren shock
in op het ver schil jk of u s dat is ni et eren gashandel gashandel koosjer kosjer
kousjer anders da n het in s te llen van de tek s tverwe rker voorheen koosjer kous-
jer zolang het om sys op controle van een engelse of ne de rland s e tematische
varianten gaat rn of ren in woor tekst den zoals eekhoorn oed of oei in woorden
zoals h e t ontbre ken va n dubbelvormen in and ere poeder kan de schrijver ge-
makkelijk bepalen tal en e n d e opkomst van de c ompute r kan dus welke variant
het best bevalt maar de nieuwe gee n red e n zijn voor h e t afsc h a ffen van dub
dubbelvormen missen deze systematiek en belvormen d e we rke lijke red en is
minde r zullen dus voor verwarring zorgen were lds ch okk e nd in navo lgin g van
het o nde r de geschiedenis herhaalt zich de spelling wij s e n de minis t eri es we
rd in andere se ctor e n de vries en te winkel 1863 kende gekun me e s tal de
voorkeur sp ell in g gebruikt afsc haf stelde regels voor het schrijven van naamval
fen van dubb e lvorm e n is e igenlijk dus gee n len in plaats van die af te schaffen
werden ze wijzi ging w e l ee n b evestig ing van d e s ta tu s tot twee maal toe op-
nieuw ingevoerd 1930 quo d e voor s te llen van d e spellin gcommi ssi e minister
terpstra 1936 minister slotemaker vo o r ee n wat drasti sc he r aanp ak va n d e n
e de r de bruine de regering schafte uiteindelijk de l a nd se s p elling waren im-
mers ges tra nd op naamvalsregels af in 1954 maar introduceer w ee rs t and de

een gekunstelde verzameling voorkeursvormen die over het algemeen de afwijking van de standaard spellingen in plaats van de dubbelvormen als vooruitgang door de voorop te doeken blijft de helft van de gekunstelde spelling tot en met toegevoegde spellingen te de verzameling anno 1995 bestaan geen reden maken is er nu wel duidelijkheid te gelijk zijn om veel ophef over te maken er is op dit punt de evidentie fouten uit 1954 zoals kosmos met gewoon niets veranderd in onze spelling een kenmicrocosmos met een cve rbe t e rd de afschaffing van de dubbelvormen is dus uitleg p 8 de duidelijkheid valt nogal te ege n geen vooruitgang maar ook geen achteruit en daarmee kan ook de stelling g d a t dit een gang want er verandert in feite niets moge v e r b e t e ring i s worden b e t w i j f e l d d e e v i d e n t e l i j k m a a r d a t m o e t d e t o e k o m s t u i t w i j z e n f o u t u i t 1 9 5 4 w a s i m m e r s d e v o l s t r e k t e w i l l e b l i j k t d e w i j z i g i n g t o c h e e n a c h t e r u i t g a n g t e k e u r b i j h e t b e p a l e n v a n v o o r k e u r s v o r m e n z i j n d o o r d a t t a a l g e b r u i k e r s z i c h i n t o l e r a n t e r t o e g e l a t e n v o r m e n d i e f o u t i s m e t d e z e g a a n g e d r a g e n i n s p e l l i n g a a n g e l e g e n h e d e n w i j z i g i n g n i e t h e r s t e l d d e e r f e n i s v a n t o e n i s w a n t h o e r a a r h e t o o k k l i n k t h e t i s v a n a f n u b i j v o o r b e e l d d e r e e k s c a l e i d o s c o o p k a r a m e l a c u u t e c h t f o u t a l s i e m a n d k a l e i d o s c o o p c a r a m e l a k u u t a k k o o r d c l a x o n e e n o n b e r e k e n b a a r m e n g e l a c c o o r d k l a x o n s c h r i j f t h e t g e b r e k a a n r e g e l s m o e s j e v a n k e n c i n k a r a m e l a k k o o r d i s d e v o o r h e t s c h r i j v e n v a n w o o r d e n d i e v o o r h e e n v e r n e d e r l a n d s t e s p e l l i n g g e k o z e n d e d r i e e e n d u b b e l e s p e l l i n g k e n d e n k a n e r t o e l e i d e n a n d e r e w o o r d e n v a n d e r e e k s h e b b e n e e n d a t a l l e s a a n d e s p e l l i n g e n w e l l i c h t a l l e s w a t v e r e m e d e s p e l l i n g d a t w i l z e g g e n e e n s p e l l i n g m e t t a a l t e m a k e n h e e f t b e s c h o u w d z a l w o r d i e i n i n h e e m s e w o o r d e n n i e t v o o r k o m t d a t d e n a l s g r i l l i g e w i l l e k e u r e n d a t z o u g e e n i s o v e r i g e n s n i e t a l t i j d d e s p e l l i n g d i e i n a n d e r e v o o r u i t g a n g b e t e k e n e n t a l e n v o o r k o m t w a n t c l a x o n b i j v o o r b e e l d b e g i n t i n h e t d u i t s e n f r a n s m e t e e n l i t e r a t u u r k h e t n e d e r l a n d s i s d u s w e l a f w i j k e n d i n v e r g e l i j k i n g m e t d e s p e l l i n g v a n a n d e r e t a l e n u i t l e g n r 1 2 2 4 a p r i l 1 9 9 6 n i e t o m d a t e r d u b b e l v o r m e n i n v o o r k o m e n w o o r d e n l i j s t v a n d e n e d e r l a n d s e t a a l s g r a v e n m a a r o m d a t e e n z o w e i n i g v o o r s p e l b a r e a f w i s h a g e s d u x 9 5 4 s e l i n g v a n i n h e e m s e e n v r e e m d e v o r m e n i n w o o r d e n l i j s t n e d e r l a n d s e t a a l d e n h a a g s d u g e e n e n k e l a n d e r l a n d v o o r k o m t m e t u i t 1 9 9 5 z o n d e r i n g n a t u u r l i j k v a n b e l g i e t r o u w e n s d e r e c e n t e w i j z i g i n g l e i d d e n i e t 1 9 9 6 4 m o e r 2 0 9